

XXXIII. tečaj.

V Kamniku, junij 1916.

6. zvezek.

Presvetemu Sercu.

Ljubezni roža erdeča,
Očetu ljub aljtar,
ponižnih skrita sreča,
stvarem Modrosti dar!

Ti z nami vselej bodi,
Sercé, svetosti vir!
Naj milost duše vodi,
v njih vladaj božji mir!

Naj Cerkev slavno vstane,
— nje moč je tvoja Kri —
molitve sprejmi vdane,
ti Sonce naših dni!

P. E. B.

Pobožnosti v mesecu rožniku ali juniju.

Drugega junija se začne letos devetdnevnic v čast sv. Duhu. Gdor se vdeležuje te devetdnevnic z verniki v cerkvi, ali jo, zadržan, sam opravlja, prejme vsaki dan 7 let in sedemkrat po 40 dni odpustka in popolni odpustek mej devetdnevnic ali

na binkoštno nedeljo. To devetdnevnicu opravljaj kakor je označeno v tvoji škofiji.

Gdor zopet opravlja ali nadaljuje to pobožnost z vernimi v cerkvi ali sam v binkoštni osmini do praznika presvete Trojice, prejme iste odpustke kakor za devetdnevnicu. — Odpustke lahko nakloniš in daruješ dušam v vicah. Leon XIII., 9. majnika 1897.

Mesec junij je posvečen presvetemu Sercu Jezusovemu; gdor skesan opravlja v cerkvi z drugimi vred ali sam za sé posebne molitve, premišljevanja ali druge pobožnosti v čast presvetemu Sercu Jezusovemu, prejme vsaki dan 7 let odpustka in popolni odpustek enkrat v mesecu, ako se spove, obhaja, cerkev obiše in v njej nekoliko moli po papeževem namenu (vsaj 5 krat očenaš, zdravamarijo in slava Očetu). V cerkvah pa, kjer je pridiga vsaki dan v mesecu, ali vsaj osem dni v podobi duhovnih vaj, se moreš vdeleževati popolnega odpustka zadnjo nedeljo v mesecu tolikokrat, kolikerkrat obišeš cerkev (kjer se ta pobožnost opravlja) in v njej moliš po papeževem namenu. Pij X. 8. avgusta 1906 in 26. decembra 1908.

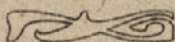
Za to mesečno pobožnost je primerna knjiga Družbe sv. Mohorja „Šmarnice, Naša ljuba gospa presvetega Serca,“ spisal Jan. Volčič. 1. in zlasti 2. zv. ter „Premišljevanja o božjem Sercu Jezusovem“, spisal P. M. H., frančiškan.

Ta mesec verni zelo častijo sv. Antona Padovanskega, ki je bil rojen v Lizboni na Portugaljskem 15. avgusta leta 1195. in vmerl v Padovi na Beneškem v petek 13. junija 1231, v torek potem so ga pokopali. Na njegov glavni praznik, 13. junija blagoslavlja v frančiškanskih cerkvah bele lilije v čast sv. Antona Padovanskega.

Neketeri verni opravljajo pobožnost devet torkov, drugi trinajst torkov ali trinajst nedelj nepretergano. Zadnji pobožnosti so podeljeni popolni odpustki. Leon XIII. 1. marcija 1898. Za to pobožnost primerna knjižica je „Trinajst torkov ali trinajst nedelj v čast sv. Antonu Padovanskemu“, spisal p. Alfons Furlan.

Temu svetniku se priporočuj, ako ti je vkradena kaka reč, ali si jo zgubil, kakor na priliko ključ, denar, zdravje, dobro ime, mirno vest, sveto vero i. t. d. Pobožno moli očenaš ali pa pesem (responzorij) „Videfi želiš li čudo“ v čast sv. Antonu, da naj ti najde zgubljeno reč.

Mladina rada opravlja šestnedeljsko pobožnost v čast svetemu Alojziju Goncaga, ki je obdarovana s popolnimi odpustki. Za to pobožnost je več molitvenikov; ako imaš knjižico „Večno življenje“, spisal dr. Gregorij Pečjak, nahajaš v njej primerna premišljevanja in molitve za vsako šest nedelj. *P. A. F.*

Vaja v molitvi po zgledih svetnikov.

P. A. M.

VI. POGLAVJE.

Moliti moramo zaupno, vdano v voljo božjo in stanovitno.

Ako hočemo, da bo Bog vslišal naše molitve, naše prošnje, moramo terdno vanj zaupati. Jezus Kristus sam govori: „Vse, karkoli prosite v molitvi, verujte, da boste prejeli in se vam bo zgodilo.“ (Marka 11, 24). Sv. Janez pravi: „To je zaupanje, katero vanj imamo, da nas vsliši, česar koli prosimo po njegovi volji.“ (I. Jan. 5, 14).

Ako nam manjka take vere, tacega zaupanja pri molitvi, bo naša molitev prazna in zastonj. Mi moramo verovati ne le vse resnice sv. vere, temuč tudi to, da nam prihajajo vse milosti le od Boga, da je on obljubil vslišati našo molitev, ako je dobra in našemu zveličanju v prid. Mi moramo vanj zaupati, pa nas bo vslišal, né zato, ker mi to zaslužimo, ampak ker je on neskončno dobrotljiv, zvest in vsmiljen. Kedor pa nima tacega zaupanja, kedor dvoji nad božjo vsemogočnostjo in dobrotljivostjo, tudi vreden ni, da bi ga Bog vslišal. Zato piše sv. apostelj Jakob: „Ako pa kedo izmej vas potrebuje modrosti, naj prosi Boga, kateri daje vsem obilno in ne oponaša, in mu bo dana. Prosi naj pa sè zaupanjem brez vsega premišljanja, zakaj kedor se pomišlja, je enak morskemu valu, katerega veter goni in semtertja meče. Naj tedaj ne misli tak človek, da bo kaj prejel od Gospoda.“ (Jak. 1, 5—7).

Polna zaupanja je bila molitev judovskega kralja Asa, ko ga je z veliko močjo napadel etijopski kralj Zara. Postavil je

verni kralj vojsko nasproti sovražniku in molil: „Gospod, pri tebi ni razločka, ali z majhnim številom pomagaš ali z mnogim; pomagaj nam Gospod, naš Bog! Zakaj v tebe in tvoje ime imamo zaupanje ter smo prišli zoper to množico. Gospod, ti si naš Bog, naj ne premore človek zoper tebe!“ (II. Kron. b. 14, 11.) In Gospod je kralja vslišal in sledila je velika zmaga.

Zaupna je bila molitev kananejske žene tako, da je Kristus rekel: „O žena! Velika je tvoja vera. Zgodi se ti, kakor hočeš.“ (Mat. 15, 28.)

Velika je bila tudi vera in veliko zaupanje one žene, ketera je bila že 12 let bolna in ki je pristopila k Odrešeniku od zadaj ter se doteknila roba njegovega oblačila. Rekla je sama pri sebi: „Ako se le njegovega oblačila dotaknem, bom ozdravljena.“ Jezus pa se je obernil in ko jo je videl, je rekel: „Zaupaj hči, tvoja vera te je ozdravila.“

Zaupna je bila molitev onega gobovega, ki je Jezusa prosil, rekoč: „Gospod, ako hočeš, me moreš očistiti.“ Jezus je stegnil roko, se ga doteknil in rekel: „Hočem, bodi očiščen.“ (Mat. 8, 2—3.)

Zaupna je bila molitev prve kerščanske cerkve. V apostolskem djanju beremo, da so kristjani neprenehoma molili za svetega aposteljna Petra, ko ga je bil Herod vergel v ječo, da bi ga po praznikih vmoril. Na človeško pomoč se ni bilo več zanašati. Pa zaupanje v pomoč božjo jih ni goljufalo. Gospod je Petra rešil čudežno iz ječe.

Tudi pri svetnikih občudujemo njih neomahljivo zaupanje v Boga. Njih molitev je bila terdna v veri, terdna tako, da je gore premaknila, kakor je storila molitev sv. Gregorija čudodelnika.

Zaupna je bila njih molitev, da je ni omajala nobena nevarnost, ne skušnjava. Sv. Ignacij se je enkrat vozil po morju. Kar nastane silen vihar. Že je bil zlomljen jambor. Vse je vpilo in vilo roke v smrtnem strahu. Svetnik pa je ostal popolnoma miren, ker mislil je na besede sv. evangelija: „Morje in vetrovi so Njemu pokorni.“ Poln zaupanja je molil: „Bog je moj Gospod, vanj zaupam, njemu se izročim.“ Ta molitev je rešila njega in njegove tovariše. Sv. Katarino Sijensko so napadle silne skušnjave. Kar onemogla je in zdelo se ji je, da ne bo mogla zmagati. Pa molila je z velikim zaupanjem in ravno v tem boju je dobila od Boga največe milosti.

Iz tega sledi, da mora biti naša molitev ne le zaupna, temuč tudi združena s popolno vdanostjo v voljo božjo.

Kedor ima trdno vero, ta bo tudi Bogu vse prepustil, ker ve, da Bog najbolj ve, kaj nam je v časno in večno srečo. Zato ne segajmo sè svojo slabo in kratko pametjo v božje sklepe, ne ovirajmo božje volje z grešnim govorjenjem ali grešno termo, sicer se zna res spolniti naša volja, pa v našo nesrečo, ker nam ni všeč njegova sveta volja. Zato nas je Sin božji učil moliti: „Zgodi se tvoja volja.“ On nam je pa dal najlepši zgled, ko je molil: „Moj oče, ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih, vender ne kaker jaz hočem, temuč kaker ti hočeš.“ (Mat. 26, 39).

Njega so posnemali svetniki.

Ko so nekedaj vprašali sv. Makarija, kako je treba moliti, je odgovoril: „Da se prav moli, ni potrebno mnogo besedi, moli naj se le s pravim srcem, tako: »Moj gospod in moj Bog! Zgodi naj se, kaker ti hočeš in je tebi dopadljivo.« Zakaj Gospod sam ve, kaj je v naš mir.“

Sv. Lidvina je molila: „Najljubše mi je, o Gospod, da mi ne prizanašaš, temuč s tvojo modro ostrostjo z menoj ravnaš, ker spolnjevanje tvoje sv. volje je moja največja tolažba.“

Sv. Avguštin nas uči: „Tisti so dobrega, pravega serca, ki v tem življenju spolnjujejo sv. voljo božjo. Včasih je volja božja, da si zdrav, včasih, da si bolan. Ako ti je všeč božja volja, keder si zdrav, ni ti pa všeč, ako si bolan, potem tvoje serce ni pravo in dobro. Zakaj? Zato ker nočeš ti svoje volje po božji volji vravnati, hočeš pa, da se božja volja po tvoji volji ravna.“ Ta učenik nam daje tudi ta tolaživni nauk: „Trdno zaupaj v Boga in prepusti mu samega sebe, koliker moreš. Ne želi biti sam svoj, da si služabnik njega, ki je najbolj blag in dober Gospod. On ne bo prenehal te podpirati in ne bo dopustil, da se ti kaj pripeti, kar bi ti ne bilo v prid, čeravno ti za to ne veš.“

Ko je enkrat Kristus sv. Jederti dal na izber zdravje in bolezen, se svetnica ni upala odločiti ne za eno, ne za drugo. Položila je svoje roke na križ in prepustila izvolitev njegovi sveti volji. Nato je slišala iz ust Gospodovih te besede: „Kedor hoče, da ga večkrat obiščem, naj mi izroči ključe svoje volje in naj jih nikedar več nazaj ne tirja.“ Od tega časa je svetnica vedno in vedno ponavljala: „Zgodi se tvoja volja!“

Ko je sv. Katarina Sijenska Gospoda ponižno prosila, naj ji pove, kako bi prišla do pravega dušnega miru, jo je Gospod Zveličar podučil, da je najkrajša pot ta: „Verovati, da je Bog najmogočnejši in da se brez njegove volje ničesar ne more zgoditi; da je Bog najmodrejši, ki more vse, kar se zgodi, v naš prid obrniti; da je Bog najdобротljiviši, ki ničesar ne dopusti, kaker to, kar je za nas najboljše.“

Ako bodo naše molitve in naše prošnje za prave reči tako zaupne in vdane, naš bo dobri Bog gotovo vslišal — ako ne precej, pa pozneje, keder se bo njemu dopadlo. Zato je potrebno, da stanovitno molimo.

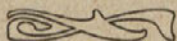
Zgled stanovitne molitve nam je dal sam naš nebeški Učenik. On, ki nam je rekel: Treba je vedno moliti in ne nehati, je tudi sam stanovitno molil in cele noči prečul v molitvi. On, ki nam je povedal za zgled stanovitne molitve zgodbo nadležnega prijatelja, ki je sredi noči prišel k svojemu prijatelju kruha prositi in je terkal in prosil tako dolgo, da je prijatelj vstal in mu dal, kar je potreboval, je tudi sam rad vslišal tako nadležno in stanovitno molitev. Vslišal je nadležno kananejsko ženo, ki ga kar ni nehala prositi za svojo nesrečno hčer.

Ko so enkrat šli „on in njegovi učenci in silno velika množica iz Jerihe, je Timejev sin, slepi Bartimej, pri potu sedel in vbogajme prosil. In ko je slišal, da je Jezus Nazareški, je začel vpiti in je rekel: Jezus, sin Davidov, vsmili se me! In veliko njih mu je pretilo, da naj molči, on je pa še bolj vpil: Sin Davidov, vsmili se me! In Jezus je obstal in ga je vzkazal poklicati. In pokličejo slepega in mu reko: Vesel bodi, vstani, kliče te! In zdajci je plašč proč vergel, je skočil in je prišel k njemu. In Jezus je odgovoril in mu rekel: Kaj hočeš, da naj ti storim? Slep mu je rekel: Raboni, da vidim. Jezus pa mu je rekel: Idi, tvoja vera te je ozdravila. In zdajci je spregledal in za njim šel po poti.“ (Marka 10, 46—52).

Molimo tedaj stanovitno in ne odnehajmo precej, ako nas Bog hitro ne vsliši. Nikar ne govorimo: Saj molitev nič ne pomaga. Toliko časa že prošim, pa ničesar ne dosežem. Mi smo pustili včasih Boga dolgo čakati, čakajmo tudi mi. Bog ni naš hlapec, da bi nam moral vsako željo spolniti. Le stanovitna molitev zasluži vsmiljenje. Sv. Monika je molila veliko let in nazadnje je bila njena molitev vslišana.

Ako bomo tako molili, kaker smo doslej slišali, molili v Imenu Jezusovem, pobožno, ponižno, zaupno, vdano in stano-
vitno, bodo naše molitve gotovo vslišane. Ako nas Bog ne vsliši,
ni kriv Bog, ne molitev, temuč krivi smo mi, ker ne prosimo
prav in ne za prave reči.

„Prósite, pa ne prejmete, ker slabo prosite.“

Priročna knjiga sv. Leonarda Portomavriškega.

P. A. F.

§ 6.

Kako bodi v sobi, pri delu in duhovnem branju.

Ali bi mi mogla povedati, kateri zrak je najbolj zdrav za tvoja pljuča? Hočem ti povedati: zrak tvoje sobe. O kako zdrav je za te zrak v tvoji sobi! Sveti Bernard pravi: „Iz cele se dvigne duša večkrat v nebesa“. (A cella in coelum saepe ascenditur. D. Bern., De Vit. solit. lib. 1.) — Iz sobe se duša lahko povzdiguje k Bogu in se pri njem razveseljuje v nebesih; tega pa ne boš dosegla, ako boš v sobi gerdo lenobo pasla. Ravnaj se po čebelah, ki se v svoji celici ne pečajo z drugim, kaker da pripravljajo v nji med. Ravno tako delaj tudi ti; kaker hitro prideš v svojo sobo, poklekni pred razpelo, in najprej naredi dobri namen in zaterjaj, da hočeš iz čiste ljubezni do Boga porabiti ves čas, ko se boš mudila v sobi in da ne namerjaš družega kaker spravljati med pobožnosti z ročnim delom ali pa z duhovnim branjem.

Glede ročnega dela vedi, da ti pokorščina ne nalaga te službe ali tega dela, katero opravljaš, da bi se sè vso dušo in sè vsemi močmi vglobila v ročno delo, temuč glavni namen pokorščine jej da pobožno delaš, ne za dobiček, ne da bi si več denarja pridobila, ne iz nečimernosti ali iz sličnih slabih namenov, še veliko manj pa, da bi preveč delala in si s tem kvarila spanje

in zdravje. Proč s tem; to ni namen pokorščine, temuč, da delaš v pričujočnosti božji, ko združuješ dobre in svete misli z ročnim delom. O koliko lepih dejanj lahko obujaš, namreč ljubezen božjo, darovanje, zahvalo, kesanje! Duša namreč ne sme biti lena, mej tem ko dela telo, temuč mora opravljati drugo, notranje, Bogu veliko bolj prijetno delo s tem, da išče v vseh rečeh božjo čast, njegovo slavo in njegovo božje dopadajenje. Glej razloček mej resnično duhovno in gorečo redovnico in mej mlačno in nemarno; prva ko marljiva čebela iz vseh reči serka med pravega duhovnega krepčila; nigdar ne zgubi svoje notranje zbranosti. Druga nasprotno prede pajčevino, kar so res nekeatera ničemerna dela, narejena za dar, ali v dopadajenje sorodnikom ali iz drugih nizkih in posvetnih namenov.

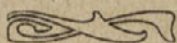
Glede branja pobožnih knjig sem ti dal že v prvem delu nekoliko navodil, tukaj ti moram povedati, kako izbiraj dobre knjige. Sveti Filip Nerij hoče, da béri knjige pisavcev, katerih imena se začenjanjo sè s, to je knjige, ketere so spisali svetniki, ali ketere govoré o življenju svetnikov. Kaj bo s teboj, ako boš brala posvetne knjige, pripovedke o vitezi, slovstvene knjige, romane ali celo veseloigre, uganke in slične knjige, ki so polne posvetnega duha in niso vredne, da jih v roki imaš, in kaj še, ako jih bere Bogu posvečena devica. Poglej nekoliko po svoji sobi in ako najdeš kako tako knjigo, verzi jo v ogenj.

Paziti moraš tudi na to, kako bereš; so neketere redovnice,* ki požirajo knjige, da lahko rečem, z očmi. Hitro in strastno berejo in mislijo samo na to, da bi čim prej prebrale do konca; ne prevdarjajo tega, kar berejo. Berejo samo, da bi kaj zvedele in zadostile radovednosti in tako preberejo v kratkem času veliko pobožnih knjig, in mislijo, da mnogo vedo, so pa nazadnje omamljene in prazne glave; ne spominjajo se tega, kar so brale in zato nimajo obene ali pa prav malo koristi. Treba tedaj počasi in mirno brati; keder prideš do kake resnice, ki ti gane serce in čutiš notranji navdih, zapri knjigo, misli na Boga in dobro prevdarjaj to resnico. Opazuj čebelo, ko je našla cvet, poln one sladkosti, katero išče za svoj med, ni zadovoljna, da ga samo enkrat poserka, temuč se večkrat verne in nanovo serka, dokler ne poserka vse sladkosti, katero potrebuje za med. Tako delaj

* Ta pogrěšek je v dandanašnjih časih splošen pri mladini in zelo škodi spominu in razumu.

tudi ti; ko si našla kako lepo resnico, vstavi se; dobro jo predarjaj, vzbujaj v svojem sercu kako notranje pobožno dejanje in ko prejde ta zbranost, beri dalje in tako združuj branje s pre-mišljevanjem. Glej, to je pravi način prejemati korist iz branja pobožnih knjig; prederznem se reči, da boš neketerikrat imela večo korist iz enega stavka pobožne knjige na ta način, kaker pa iz enournega premišljevanja v oratoriju.

Ako se boš tako vedla v sobi, se bo tvoja cela spremenila v pravo kapelico; in da se boš dostojno vedla, kaker zahteva tvoj stan, spominjaj se, da nisi sama, temuč, da stoji pred tabo najbolj resno sodišče presvete Trojice in da te gleda Bog tako, kaker da bi ne imel družega opravila nego samo tebe opazovati in s teboj občevati. Na to misli in bom zadovoljen.

Najdenje sv. Križa.

P. J. K.

(Konec.)

Sveta Helena vkaže preiskati kraj ob vznožju Kaljvarije in okoli Jezusovega groba. Pri kopanju zadenejo na zasut vodnjak in v njem najdejo žebelje, ternjevo krono ter drugo orodje za križanje, tri križe in zraven njih napis s križa Gospodovega.

Keteri izmej teh treh križev je pravi Jezusov križ? Sv. Makarij prosi v molitvi razsvitljenja in po božjem navdihu vkaže vse tri križe prinesiti k neki bolnici. Vpričo cesarice sv. Helene, svetega škofa Makarija in mnogih kristjanov se bolnica zaupljivo dotakne prvega in družega križa, pa brez uspeha; še le ko se je doteknila tretjega, takoj zdrava vstane.

Tako so kraji našega odrešenja, Kaljvarija in Grob in orodje zveličanja sv. Križ, prišli zopet na svitlo.

Takoj so začeli zidati krasno cerkev okrogle oblike s kupljo.* V. sredi pod kupljo je stalo „Najsvetejše“, „Anástazis“ (vstajenje) imenovano, Jezusov grob v majhinem posebnem tempeljnu. Grob so namreč odklesali od Kaljvarije, da je sedaj stal prost na okoli,

* Glej tudi »Cvetje« XXII. teč. (1905) 3 zv., 80–82.

proti zapadu zaokrožen, spredaj je imel obliko pravokota, s piramidnim nastavkom.

Gospodov grob pa je bil obdan z dragocenim mramorjem, kar je bilo že zavoljo tega potrebno, ker bi ga bili sicer romarji v napačni gorečnosti kos za kosom odkrušili in raznesli po svetu.

Proti vshodu od kapelice in cerkve Božjega groba pa so sezidali ob Kaljvariji cerkev s petimi ladjami 54 metrov dolgo in 30 m široko, ki jo cesar Konštantin sam v pismu na sv. Makarija imenuje baziliko; pod cerkvenim tlakom je bil tisti vodnjak, v katerem so bili našli sv. Križ.

To baziliko so se stebematimi lopami zvezali s Kaljvarijo in cerkvijo Jezusovega groba. Grička Kaljvarije niso mogli spraviti pod streho, ker tedanji romanski stavbinski slog ni bil pripraven za to, niti tal bazilike niso mogli zenačiti z višino Kaljvarije. Zato so rajši griček obdali se sreberno balustrado, plotom, kaker poroča sv. Siljvija, romarica iz Akvitanije, potem ko so Kaljvarijo na treh straneh navpično obsekali, verh zravnali in napravili stopnjice; v 5. stoletju je sv. Melanija dala postaviti na verhu kapelico.

Iz bazilike, ki so jo imenovali tudi „martyrion“ t. j. kraj terpljenja ali sv. ostankov (relikvij), se je šlo po stopnjicah v kripto, podzemeljsko cerkev, kjer je bil tisti vodnjak, kamer so judje vergli Jezusov križ in drugo orodje za križanje. Tu v kripti je bil sv. Križa manjši del od 4. do 7. stoletja izpostavljen v češčenje; veči del je sv. Helena poslala svojemu sinu v Carjigrad.

Vsa stavbinska dela na kraju našega odrešenja so bila v letu 335 doveršena. Slavnostno je bila zgradba posvečena ob 30 letnici Konštantinovega vladanja (306—336) vpricho škofov, ki so bili ravno isto leto zbrani na cerkvenem zboru v Tiru. Evzebij, škof iz Cezareje, znani cerkveni pisatelj, je več dni zaporedoma imel slavnostne govore.

Po 280 letih je to krasno svetišče zadela huda nesreča. Perzijski kralj Kozroa si je v juniju leta 614 v vojski z rimskim cesarjem Heraklijem osvojil Jeruzalem in na podpihovanje judov cerkev Božjega groba zažgal; 90 tisoč kristjanov je tedaj moralo vmreti, mnogo so jih pa odpeljali v sužnjost, mej njimi jeruzalemskega patrijarha Zaharijo. Svetišče je bilo oropano in razdejano in vgrabljen tudi sv. Križ.

Ko so se časi nekoliko vmirili, je opat samostana sv. Teodozija v Betlehemu, sv. Modest, namestnik patrijarha, s pomočjo

patrijarha aleksandrijskega, Janeza Miloščinarja, svetišče zopet za silo popravil; toda prisiljen po tedanjih žalostnih razmerah, je sezidal znova le „Anástazis“ t. j. cerkev nad Jezusovim grobom in od „martirija“ ali bazilike le kripto, svetišče najdenja sv. Križa, ki je ob požaru najmenj terpelo. Tudi kapelico na Kaljvariji je zopet postavil. Ves prostor mej Jezusovim grobom, svetiščem sv. Križa in Kaljvarijo je obdal sè stebri, zvezanimi v lope, in s primernimi aljtariji združil vanje spomin na razne dogodke terpljenja Gospodovega.

Čez 14 let po razdejanju svetišča je bil kralj Kozroa po nesrečni drugi vojski s Heraklijem od lastnega sina vmorjen. Ob sklepanju miru je sin kralja Kozroa izpustil vjetnike tudi iz prve vojske, mej njimi patrijarha Zaharijo in dal nazaj vgrabljene zaklade, mej njimi tudi sv. Križ. Cesar Heraklij je sam, bosonog in v spokorni obleki nesel sv. Križ skozi Jeruzalem na Kaljvarijo.

Spomin na ta dogodek obhaja sv. cerkev 14. septembra na god povišanja sv. Križa. Ko pa so l. 636 Arabci pod kalifom Omarjem vderli v Palestino, je cesar Heraklij svetinjo sv. Križa zaradi varnosti dal prenesti v Carjigrad. Pozneje je en del zopet prišel nazaj v Jeruzalem. Od sv. Modesta sezidano svetišče se je ohranilo do leta 1010; takrat ga je vkazal podreti egiptovski suljtan, kalif Hakim. Bilo je sicer zopet pozidano z malimi izjemami po načinu sv. Modesta, toda zelo poveršno in neumetniško okoli l. 1048.

Svoje vstajenje h prejšnji lepoti pa je obhajalo to največje svetišče sveta za časa križarjev. Le-ti so mej l. 1140 do 1149 vse te sv. kraje na Kaljvariji in okoli nje spravili pod eno streho. Velikanska, bogato okrašena stavba je dobila tudi zvonik; kralj Gotfrid Builjonski je dal zanj vlti zvonove, za Jeruzalem do tedaj nekaj nezaslišanega. Na petdeseto obletnico osvojenja mesta po križarjih (l. 1099) dne 15. julija 1149 je bila cerkev posvečena in v tej temeljni obliki se je ohranila do današnjega dne. Neokusna oblika notranje stavbe, kaker jo vidi romar dandenes, pa je delo razkoljnih Gerkov, ki so l. 1808 po požaru vničeno cerkev z dovoljenjem turške vlade po svoje popravili.

Kako pa je bilo sè sv. Križem ta čas? Ob razdejanju cerkve l. 1010 za časa kalifa Hakima so kristjani to svetinjo rešili in skrili, potem pa v svetišču, na novo sezidanem zopet izpostavili v češčenje in sicer v kapelici prikazanja Jezusovega Devici Mariji, kaker se tisti prostor dandenes imenuje. Kapelica je

najberž iz časov sv. Modesta ali vsaj cesarja Kareljna Velikega (800—814) in ima tri aljarje: v srednjem se hrani presv. Rešnje Telo, v desnem 75 cm visok kos stebra Jezusovega bičanja, v levem aljarju pa je bil nekedaj shranjen precejšnji kos sv. Križa.

Križarji so imeli navado, da so v večje, nevarniše bitke jemali seboj to svetinjo; nosil jo je jeruzalemski patrijarh ali kak škof. Kaker se dandenes razveseli polk svoje bojne zastave, ki jo prinese predenj zastavonoša s častnikom ob strani, ter jo pozdravi s trobentanjem ali bobnanjem „generaljnega marša“ in odlomkom cesarske himne, tako so križarski vojaki pozdravili svetinjo sv. Križa z mogočnim klicem, segajočim do neba: „o sveti, močni, vsegamogočni, neminljivi Bog!“ Navdušenje je plulo po njihovih bojnih verstah: pričujočnost sv. Križa jih je navdala z nepopisnim junaštvom, zaničevanjem smerti in zaupanjem v Boga. Z bojnim klicem: „Kristus vlada, Kristus zmaga, Kristus kraljuje!“ so se vergli v boj. Po zmagi pa so slavnostno spremili sv. Križ v Jeruzalem nazaj. Oklepali so se ga z neizrekljivim spoštovanjem in svetim strahom, kaker nekedaj Izraelci svoje skrinje zaveze. Toda kaker je skrinja zaveze v bojih Izraelcev s Filistejci prišla v sovražnikovo oblast, tako je svetinja sv. Križa padla v roke Saracenom v nesrečni bitki ob gori Karun Hatim blizu Genezareškega jezera leta 1187. K sreči je že sveta Helena nekaj lesa sv. Križa poslala, kaker smo rekli, svojemu sinu Konštantinu v Carjigrad in tudi v poznejših časih so od jeruzalemskega kosa, ki ga je cesar Heraklij prinesel v Carjigrad, prišli mali deli v posest neketerim drugim cerkvam. Tako je bilo mogoče, da so kristjani v Jeruzalemu zopet dobili majhin kos tega sv. lesa nazaj in ga hranili in čistili v prej imenovanem levem aljarju kapelice prikazanja Jezusovega Devici Mariji. Potem ko je v nesrečnih križarskih vojskah propadlo kerščansko kraljestvo v Sv. Deželi in je Jeruzalem prišel v roke saracenskega suljtana Saladina, je bilo kristjanom sicer spočetka dovoljeno opravljati službo božjo v cerkvi Božjega groba; toda že l. 1211 ni bilo nobenega duhovnika rimskega obreda več v mestu in l. 1217 je bilo kristjanom prepovedano prihajati v cerkev, kmalu pozneje tudi v mesto. Sv. kraji so sicer ostali bistveno nepoškodovani, toda zapuščeni. To je trajalo do leta 1229, ko se je nemški cesar Friderik II. pogodil z egiptovskim suljtanom Kâmilom in nekako v najem vzel Jeruzalem in deželo pod njim do Jafe za deset let. Tedaj so kristjani zopet prišli do svojih pravic v cerkvi Božjega

groba. Vkljub mnogim poznejšim nezgodam za časa vojskâ s Kazemijani iz srednje Azije l. 1241—1244, z Mameluki iz Egipta l. 1263, z Mongoli l. 1400 in s Turki l. 1517, so si katoliški kristjani ohranili pravico do vporabe cerkve sv. Groba. Huda nesreča pa jih je zadela l. 1537, ko so razkoljni Armenci vkradli iz aljtara prikazanja Jezusovega Devici Mariji kos sv. Križa, mej tem ko so varuhi Božjega groba, frančiškani —, ki so v Sv. Deželi že od l. 1219, odkar je bil sv. oče Frančišek obiskal te sv. kraje, — zdihovali v ječi, kamer jih je vkažal vreči suljtan Soliman II. iz jeze nad zgubo pomorske bitke z genueskim vojvodo Andrejem Doria. —

Od tedaj je omenjeni aljtar prazen in luknja nad njim, kjer je bila prej shranjena svetinja, žalostno zeva nasproti romarju, kaker bi se ji tožilo po zgubi dragocenega sv. zaklada.

V teku časa so, kaker smo že omenili, dobile tudi druge cerkve iz Carjigrada ostanke sv. Križa v majhnih koščekih, tako je menda dandenes ni večje cerkve, ki ne bi imela te svetinje. Največi kos, kaker majhino polence, hranijo v cesarski zakladnici na Dunaju.

H sklepu naj omenimo še, kakšen je dandenes tisti vodnjak, v katerem so našli sv. Križ. Iz cerkve Božjega groba v Jeruzalemu vodi na vshodni strani 29 stopnjic 5 m globoko, v 20 m dolg in 13 m širok prostor, ki ga štirje v pravokotu stoječi starodavni stebri delijo v tri ladje. To je kapela sv. Helene. Na desni strani kapele vodi zopet 13 stopnjic v dupljino, 7 1/2 m dolgo, 6 m široko in 5 m visoko. To je tisti vodnjak; dobro se še pozna, kako visoko je v svojih časih segala voda. Mramorna plošča s križem v jugovshodnem kotu dupljine kaže prostor, kjer je ležal sv. Križ. Severno od tod pa stoji mramornat aljtar z bronasto podobo sv. Helene, ki se z rokami oklepa velikega križa. Aljtar s podobo vred je dar mehikanskega cesarja, nesrečnega avstrijskega nadvojvode Maksimiljana, kar priča tudi njegov gerb pod aljtarno ploščo. Vsaki dan se tu bere sv. maša; vsako leto, 3. maja, pa je tukaj slovesnost v lepo okrašeni dupljini; aljtar je pregernjen z dragocenim, v zlatu vezenim pertom, ki je dar omenjenega avstrijskega nadvojvode. Po slovesni sv. maši gredo frančiškani, varuhi tudi tega svetišča, z ostankom sv. Križa v procesiji iz dupljine gori k Jezusovemu grobu in trikrat okoli njega, pojo himne, mej tem ko mladina potresa tla s cveticami, verniki pa kleče častijo dragoceno svetinjo sv. Križa.

Sv. Križ je tesno združen s kerščanskim življenjem; zakaj v njem je naše zveličanje. S križem smo bili zaznamovani pri sv. kerstu, križ nam bodo zasadili na grob v znamenje, da smo otroci Kristusa križanega od zibeli do groba.

Zvesto se deržimo sv. Križa v življenju in radostno bomo enkrat pozdravili Križ, ki se bo prikazal na nebu, ko bo Sin človekov prišel soditi žive in mrtve in poveljati svoje izvoljene. Ave Crux, spes unica! Bodi pozdravljen sv. Križ, edino naše upanje!

Misijoni v Sv. Deželi.

Gibanje za prevreditev misijonskih razmer v Sv. Deželi po vojski se je že začelo. Pri glavnem zborovanju društva sv. Štefana v Budimpešti sredi marcija je knez-primas in kardinalj Černoh (Csernoch) govoril o misijonih v Sv. Deželi. Poudarjal je potrebo vzgojevališč za mladeniče, ki bi se hoteli posvetiti misijonskemu delu; opozoril je, da je zajemanje nemških katoličanov za misijone v Orijentu prešlo tudi mej katoliško ogersko ljudstvo. Širjenje te misijonske misli je prevzelo ogersko društvo sv. Ladislava pod vodstvom nadškofa v Kaloči.

Kardinalj Černoh (Csernoch) je nadalje rekel: „Svojo pozornost hočemo v prvi versti obrniti na glavno mesto turške države, Carjigrad, in na središče Sv. Dežele, Jeruzalem, odkoder naj bi se, kaker iz dveh središč, širila delavnost ogerskega ljudstva potom primernih misijonskih zavodov. V ta namen hočemo po vzorcu zavoda sv. Jurija, ki ga opravljajo avstrijski lazaristi v Carjigradu, ravno tam vstanoviti ogersko misijonsko učilišče; v Jeruzalemu pa hočemo od sv. Štefana, ogerskega kralja vstanovljeni hospic ali gostišče, ki pa je v teku časa propadlo, zopet obnoviti in z njim združiti ogersko višjo šolo za svetopisemsko vedo. Oba zavoda bosta izročena vodstvu ogerskih frančiškanov, katerih red je bil v Orijentu sploh, v Sv. Deželi pa še posebej vedno prvi v misijonskem delu. Predstojništvo ogerskih frančiškanov se je z veseljem odzvalo pozivu in že določilo može, ki bodo namerjavano delo v roke vzeli. Tudi obstoji pri frančiškanskem

komisarijatu za Sv. Deželo v Budimpešti že dolgo bratovščina, (enaka oni pri generaljnem komisarijatu na Dunaju) imenovana armada sv. Križa, ketere namen je zbirati miloščino za potrebe Svete Dežele.“

Torej pristojne cerkvene oblasti ogerskih katoličanov so se že zavzele za misijone v Sv. Deželi. Upajmo, da se bodo tudi avstrijske kmalu zgenile.*

P. J. K.

Tužnega serca javljamo . . .

da so žaljna naznanila, ki se navadno s temi ali podobnimi besedami začenjajo, nekaj tacega, kar bi si dotični ranjki, kè bi mogli, brez dvojbeno prepovedali.

Ne obsojam, če je gdo tužnega, potertega, globoko potertega serca in solznih oči, ko naznanja prijatelom in znancem smert keterega svojih dragih. Nikaker! Seveda bi ne bilo prav, ne bi bilo v kerščanskem duhu, če bi se gdo ob takih britkih zgubah vdal preveliki, obupni žalosti. Ali obsojati vsako solzo v očesu kristijana za dragimi rajncimi bi tudi ne bilo v duhu kerščanstva. Vem, da se najdejo tudi mej katoliškimi pisatelji neketeri, ki terdijo, da le tiste solze niso grešne, ki jih duh pokore privabi v oči, vse druge pa da so grešne. Toda to je pretirana terditev, bolj paganska ko kerščanska.

Starogerški modrijani, stojiki imenovani, so učili, da obstoji najviša človekova popolnost v tem, da se vedno enako derži, naj bo božan ali tepen, hvaljen ali obrekovan, naj ko ženin spremlja svojo nevesto na dom ali na pokopališče. Tudi mej starimi Rimljani je našla stojiška ravnodušna ošabnost svoje oboževance, mej temi slovitega modrijana Seneko in cesarja Marka Avrelija, ki pa vender nista bila taka prenapetneža, kaker gerški stojiki. Slednji je britko jokal za vmerlim sužnjem, kateri ga je ko dečka negoval. Podobno pretirano ravnodušnost je zahteval in še zahteva od popolnega človeka indijski budizem in, vsaj deloma, turški fatalizem. Isto zmoto je pogrel nemški modroslovec Šopenhauer. Mej kerščanstvo so jo zasejali takozvani kvijetisti. Nehote so ji

* Mej tem so se že, o čemer bomo prihodnjič kaj povedali. *P. J. K.*

zapadli kakor rečeno tudi nekateri drugače dobro misleči učitelji duhovnega življenja. O teh pravi znani Emanuelj Vajt: „Pretirani učitelji duhovnega življenja naravnost zahtevajo, da mora pravi kristijan vsem zemeljskim stvarjem brezprideržno slovo dati; ljubezen do sorodnikov, prijateljstvo s posameznimi četudi iz najplemenitiših nagibov obsojajo ko svetno, meseno . . . pri tem pa pozabljajo, da se to mnogo bolj sklada sè starim stojiškim nazaranjem ko s kerščanskim življenjem.“

Da, solza ljubezni za dragimi rajnkimi je tudi v očesu dobrega kristijana, ali magari svetnika biser, ki se mu ga ni treba sramovati. Sv. Avguštin je britko jokal ob mertvaškem odru svoje svete matere, da solze ljubezni, ki jih je ona pretočila zanj, poverne sè solzami ljubezni. Sv. Bernard se je mej nagovorom na svoje redovne sobraté tako zjokal, da ni mogel nadaljevati. Spomnil se je na svojega nad vse ljubljenega brata Gerharda, ki ga je pred kratkim pokopal. Ni ga bilo sram teh solza. Rekel je: „Le tecite solze, le tecite, ker tako je prav! Globoko sem potert, pa ne godernjam.“ Sv. Elizabeta Turingijska je z gorkimi solzami močila tla grajskih sob, ko ji je došlo žalostno sporočilo, da njenega tako ljubljenega soproga ni več mej živimi. In če se je sam naš Gospod razjokal ob gróbu svojega prijatelja Lazarja, se bomo smeli pač tudi mi, ne da bi se nam bilo treba sramovati. Radi tega se meni sedanji gosposki običaj, da se ob odpertem grobu ne joka, zdi pretiran. Gdaj so pač solze bolj opravičene ko takrat, ko začno prvi kosi hladne grude padati na rakev, ko začne zemlja požirati, kar je njenega?! Seveda ne mislim s tem zagovarjati obupnega vpitja, ki se mnogokrat sliši ob odpertem grobu. —

Ponavljam in povdarjam, ne grajam solz, ki teko za dragimi rajnkimi. Ali pretakati jih po časopisih se mi pa ne zdi posebno umestno. Če sorodniki, prijatelji in znanci vedo, kako drag in ljub je bil rajnik ostalim, vedo tudi, da so ti tužnega, potertega serca, ker ga jim je smert iztergala, četudi v žaljni objavi tega ne bero. Torej ni nikake nevarnosti, da bi njegove ostale radi tega dolžili brezčutnosti in terdoserčnosti. Ako je pa sorodnikom in drugim znano, da smert tega ali onega za ostale ni poseben udarec, ker je bil n. pr. že leta in leta bolan; pa vender beremo v žaljni objavi: „tužnega, potertega, globoko potertega serca javljamo pretresljivo vest,“ si lahko in po pravici mislijo: Čemu hinavščino vganjati, saj ste komaj čakali! Temu se je naj-

lažje ogniti, ako se zagotavljanje žalosti in nenadomestne zgube po žaljnih objavah popolnoma opusti.

Ako pa gdo misli, „da mora to javno povedati, naj pove, samo tako zmešano naj nikar ne pove, kaker se to navadno godi. Ali ni to zmešano, če ljudje „tužnega, globoko potertega serca javljajo, da je njih dragi večkrat previden sè svetimi zakramenti popolnoma vdan v voljo božjo blaženo v Gospodu zaspal“? Ali ni to zmešano, če ostali „neizmerne žalosti poterti naznanjajo, da je Bogu dopadlo njih iskreno ljubljenega N. po dolgem mukopolnem terpljenju, ki ga je z Jobovo poterpežljivostjo prenašal, k sebi poklicati v boljše življenje“? Vem, da ni nihče radi tega potert, ker je njegov dragi rajnik z Bogom spravljen šel odtod, temuč zato, ker ga ni več. Pa zakaj se to primerno ne pove? Zakaj se vzroki žalosti in vzroki tolažbe v en koš mečejo in oboji sè znakom žalosti pokrijejo? Zakaj se ti različni vzroki ne ločijo, ko se ravno ob luči sveč mertvaškega odra tako lepo vidi, kaj dela smert grenko in kaj sladko, tako tistim, ki ji zapadejo kaker onim, ki jim izterga svojo žertev. Smert nastavlja na ustna vmirajočih in ostalih kelih britkosti in žalosti. Bogu vdana, previdena, s tolažili sv. vere pokrepčana smert sladi vmirajočim in ostalim grenko ločitev. Zakaj se to ne povdarja in v žaljnih objavah ne izraža?! Zakaj se ne piše n. pr.: „Potertega serca naznanjamo vsem svojim sorodnikom, prijatelom in znancem, da je naš ljubljani N. denes vmerl. Ob tej britki zgubi nas tolaži le to, da nas je z Bogom spravljen zapustil, kar nam daje sladko upanje, da se bomo zopet videli nad zvezdami.“ Tako bi prišla vzrok žalosti in vzrok tolažbe do veljave.

Nadalje naj bi nikar ne bilo toliko pretiravanja. Namen žaljnih objav je ali bi vsaj moral biti, obvestiti sorodnike, prijatele in znance o smerti drazega, da zè žalostnimi dele žalost in skupno molijo za pokoj rajnega. Ali če se mi naznani, da je moj „angeljsko dobri sorodnik, prijatelj ali znanec blaženo v Gospodu zaspal“, bo bolj na mestu vzdih: „Srečna družina, ki si dobila priprošnjika v nebesih in ti, dragi prosi še za me Boga“, ko vzdih: „Bog mu daj večni mir!“ Francozi, ki šo mojstri v lepih besedah in tudi v pretiravanju, so res šli tako daleč. „*Prier pour nous*“ t. j. „prosi za nas“ dostavljajo tudi žaljnim oglasom takih, ki niso niti sveto živeli niti sveto vmerli.

Tudi pot v nebesa ni tako kratka, kaker bi človek po žaljnih obvestilih sodil. Po teh jemlje Bog rajne precej ko nastopi smert,

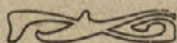
k sebi, takoj otira solze ž njih oči, kar naenkrat so v boljši večnosti. Tako naglo pa zopet ne gre. Ako so bili prevideni ali četudi ne, ker je šlo naglo, smemo upati, da so v milosti božji zapustili ta svet. Saj obupati nigdar ne smemo. Toda mej stanjem v posvečujoči milosti božji in popolnim očiščenjem, ki se zahteva pred vhomom v nebesa, je še lahko dolga pot. Še svetniki niso šli vsi naravnost ali kaker pravimo gorki v nebesa, tim menj navadni kristijani, še menj pa taki, ki so se do zadnjega branili duhovnika, ki so jim bila zadnja tolažila sv. vere takorekoč vsiljena. Sicer pa „žalujoči ostali“ to sami vedo, drugače bi ne dostavljali: „Priporočamo ga v molitev! Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.“ Za tiste, ki so že pri Bogu, se ne moli in ne mašuje. Vsaj mej črnimi okvirčki naj bi se po domače rečeno ne „farbalo.“

To sem hotel o naših žaljnih objavah povedati ko bogoslovec. Ke bi bil jezikoslovec in slovničar, bi morebiti še kaj povedal. Ker pa nisem, prepustim to sodbo takim, ki se na to razumejo. Pa čeprav v tem oziru nimam posebno nežnega čuta, „svetotajstva“ me vender vedno malo zbodejo. Nehote mi pri tej besedi včasih pride na misel: Morda je pa res v svojem življenju vse sveto tajil. Čemu to, ko je beseda zakrament, dasi latinska, vender vsakemu otroku znana.

Ne vem, če se bodo te opazke koga kaj prijele. To pa vem, da nisem sam, ki se sedanjimi žaljnimi objavami ni zadovoljen. Že pred leti je neki nemški časopis malo poropotal zoper nje. Pred nekaj meseci se je pa en mažarski list nad njimi spotikal. S kakešnim vspehom, mi ni znano.

Vsaj toliko bi rad dosegel, da bi udje tretjega reda ne naznanjali smerti svojih dragih s tako čudno mešanico. Pri sestavi žaljnih objav za udi tretjega reda samimi naj bi se na to še posebno pazilo. In v teh naj nigdar ne manjka pripomnje, da je bil rajnik ali rajnica ud tretjega reda. To je višji red kaker so vsi drugi. Eden mojih sobratov je pred meseci dobil žaljno naznanilo smerti nekega nemškega barona. Takoj za imenom je stalo ko prvo odlikovanje: ud tretjega reda.

P. H. B.

Teržaško-koperski škof dr. A. Karlin o tretjem redu.

Dne 20. jan. 1916 je izdal teržaško-koperski škof monsinjor dr. Andrej Karlin v svojem škofijskem listu „Curia Episcopalis“ za mesec februarij in marcij pismo, ki slove po naše takole:

„Preberite, prošim, častiti bratje, okrožnico blagega spomina papeža Leona XIII. »Auspicato« z dne 17. sept. l. 1882 (škof. list 1883 str. 3) in dobro prevdarite njeno vsebino, da jo morete praktično vporabiti za današnje naše razmere, zla in potrebe.

Časi so se pač ne malo spremenili od dni sv. Frančiška Asiškega; splošna pokvarjenost, nepopolnosti in pregrehe so pa ostale iste, če ne morda še hujše.

Da odstranimo toliko zla, ki divja mej narodi, s čim drugim naj hitimo na pomoč, če ne z evangelijem in njegovimi postavami, zapovedimi božjimi in cerkvenimi, po katerih se morajo ravnati posamezni ljudje in družine, narodi in človeška družba, po katerih se morajo voditi k zadnjemu cilju, ki je slava božja, naše večno zveličanje.

Te postave pa se na čudovit način in po čudovitem redu pred oči postavljajo ravno v tretjem frančiškanskem redu, ki je zavoljo tega pravo borišče, na katerem si moremo zagotoviti končno zmago v neprestanem boju luči zoper temo, resnice zoper laž, kreposti zoper pregreho, človeških npravnostnih činov zoper pokvarjenost. Ta vstanova kaj lepo vodi ljudi vsakeršnega položaja, starosti in stanu obojega spola, ne da bi se morali odpovedati družini ali pretergati vezi svetnih opravkov.

Prelepe so namreč besede sv. Očeta v omenjeni okrožnici: »iz tretjega frančiškanskega reda rastejo kaker iz svojega debla mir doma in pokoj v javnem življenju, nepokvarjenost in pohlevnost, prava raba in varstvo premoženja, ki so najbolj podlage omike in varnosti; da so se te dobrote ohranile (v koliker so še vobče ohranjene, op. poroč.), zato se ima zahvaliti Evropa v veliki meri Frančišku.«

Preljubi bratje! Nagibi, ki so nagnili sv. Frančiška, da je vstanovil tretji red, nagibi, ki so navdali največega papeža, da je izdal hvaljeno okrožnico, isti nagibi silijo tudi Nas, da vam

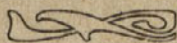
to vspodbujanje predočujemo, tako da, ko izginja ljubezen božja in se je zrahljalo spolnjevanje verskih dolžnosti bodisi po nevednosti, bodisi po nemarnosti, mej tem ko se je svet vdal vživanju, ko se zametuje bratovska ljubezen ter se na prvo mesto stavlja nauk o samoljubju, priporočamo zdravilo zelo aktualjno, praktično in po učinku dobro, ki mu je ime: »tretji frančiškanski red za svetovne.«

Močno želimo, da se do dobra seznanijo verniki Naše škofije z delom sv. Frančiška, da zadobi kar največ nasledovavcev.

Podrobniša navodila o tej reči se morejo dobiti pri vodstvu III. reda v Pazinu.“

*

To je pastirsko pismo presvetlega škofa teržaško-koperskega o tretjem redu diecezanski duhovščini. Dal Bog, da bi obrodilo stotero, tisočero sadov! Pristavljamo, naj se dosedanjim tretjerednim krajevnim skupščinam: Tomaj, Rodik, Povir, Tinjan pri Pazinu, Osp, Dolina — in tretjerednim podružnicam: Brezovica, Podgraje — pridruži še mnogo samostojno kanonično vstanovljenih tretjerednih skupščin ali pa vsaj odvisnih podružnic; vodstvo glavne (samostanske) skupščine v Pazinu bo vsigdar drage volje dajalo gospodom združenih škofij in še čez — v poreško-puljsko škofijo — tozadevna pojasnila. *P. H. D.*

Kako pridobivati ude za Marijino mašno zvezo.

Mnogi so že spoznali veliko korist Marijine mašne zveze ter pristopili k njej. Ni jim bilo preveč oskerbeti eno sveto mašo na leto v čast Materi božji. Saj si za eno sv. mašo lahko vsak prihrani, kedor je marljiv in štedljiv. In kedo ne bi hotel dati za eno sv. mašo v zveličanje svoje nevmerjoče duše, za srečno zadnjo uro?!

Neketere zadržuje dar, ki se jim zdi prevelik. Izrecno govore naša pravila o prostovoljnem daru; vendar ne bi radi nič dolžni ostali. Tem odgovarjamo: Saj ni treba dati enkrat za

vselej, lahko se da kaj malega vsako leto. Res je sicer, da se rad vsak odkriža enkrat za vselej s polnim darom, tega pa ne pomisli, da je človek zelo pozabljiv in ne misli več tudi ne na glavno svojo dolžnost, ki je v tej družbi „vsakoletna sv. maša“. V enem oziru je torej dobro, da se plača pri vstopu v družbo le pristopnina ter se o priliki da tudi kak prostovoljen dar. Na ta način se ne pozabi zlepa glavna dolžnost. Zato priporočamo onim, ki nabirajo ude, naj se radi zadovoljijo sè samo pristopnino in vsi tisti, ki ne zmorejo večega daru enkrat za vselej, naj le stopijo skupaj in se prigrasijo po svojem poverjeniku; samo pristopnino bodo lahko dali in se tako vdeleževali milosti Mašne zveze.

Ker je vodstvu družbe veliko na tem, da pristopi mnogo vojakov, naj se nabiratelji posebno pri teh zadovoljijo sè samo pristopnino. Saj so taki, ki morajo k vojakom, navadno itak v denarni zadregi. Mej tem pa, ko so vojaki odsotni, naj domači skerbijo za družbeno vsakoletno sv. mašo. O kako hvaležni, zelo hvaležni bodo vojaki, ki so darovali življenje za svojo domovino, ako smo jim vir toliko milosti odperli, toliko svetih maš naklonili!

Nove ude sprejemajo in zapisujejo v vsakem frančiškanskem samostanu in tu se lahko osebno priglase. Za one pa, ki hočejo družbenike nabirati in biti poverjeniki ali pospešitelji, za te je dobro, da se obernejo do vodstva samega v Mariboru. Vodstvo želi namreč koliker mogoče ostati v vednem stiku sè svojimi udi.

Tako pa, dragi družbeniki Mašne zveze, le priporočajte, pridno priporočajte to bratovščino! Povejte svojim znanim in dragim, kako močna, silno močna je! Samo lani, v vojnem letu od avgusta 1914 do avgusta 1915, ko je bila svetovnemu poštnemu prometu pot zastavljena in iz mnogih deželj in krajev zemlje niso dohajala družbena poročila, samo v tem letu je pristopilo **34.850** novih udov! Kako bo to število narastlo še le po vojski, ko bomo iz vseh delov sveta zvedeli za tisoče novih družbenikov, posebno vojakov, ki so se trumoma dali zapisati! Vsi ti dajo za sv. maše na isti namen, za srečno smertno uro, za zveličanje svoje duše. Res mogočna je ta armada, ki ne gleda ne na stan, ne na narodnost in ima le svoj večni cilj in dobiček pred očmi! Kako vesel mora biti vsak posamezni, da ima toliko

število pomočnikov in prijatelov v oni uri, ko se odloči njega srečna ali nesrečna večnost!

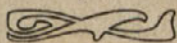
Pojasnujte tudi, kako skerbi ta bratovščina za svoje rajne ude! Najbogatejši zaklad večnih sv. maš jim doteka iz nje!

Zraven družbenih namenov pa vklepajmo v te daritve tudi druge namene, posebno mnoge splošne kaker osebne prošnje v sedanjem vojnem času!

Povdarjajte, zavezniki Marijini, h kako lepemu in popolnemu češčenju Marije, brezmadežne Device napeljuje Mašna zveza! Ne le, da njej v čast darujemo najdragoceniši zaklad, daritev sv. maše; temuč hočemo biti tudi v življenju Marijini otroci, Marijina last. Vstanovnik te družbe se imenuje „vjetnika“, „last“ Marije Device. Hotel je biti tak služabnik Matere božje, nad katerim ima ona popolno oblast, da lahko stori ž njim, kar hoče. Za tem zgledom naj bi šli vsi udje, popolnoma naj bi se Mariji darovali. Iz njenih rok naj bi sprejeli svoj poklic in svoje dolžnosti, svoje križe in težave, ter v vsem njej služiti želeli. Tako tudi posvetivna molitev uči, v kateri prosijo udje: „Sprejmi me za svojega ljubega otroka in večnega služabnika.“

Ker je torej ta Mašna zveza tako močna, tolažljiva za smertno uro, ker obljublja tako veliko pomoč za vice in je njeno češčenje Matere božje tako vzvišeno, res zasluži, da jo prav pridno razširjamo. Naj bi prav mnogi pristopili k njej in se s tem vdeleževali velikega zaklada milosti, častili Marijo ko njeni ljubi otroci in zvesto spolnjevali svojo dolžnost, vsakoletno sv. mašo!

P. E. L.

† Profesor Ivan Markošek.

Nenadoma je zgubil „Glasnik najsvetejših Serc“ svojega vrednika. Gospod življenja in smerti je poklical k sebi na večno plačilo profesorja vlč. g. Ivana Markošeka („Pečovskega“). Bil je rojen 5. aprila 1873 na Teharjih, Pečovje h. št. 28. pri Celju. Stariše je imel vboge, dobil je pa od njih najboljši zaklad, dobro vzgojo. Učil se je zelo pridno, ko dijak si je gmotno sam pomagal s podučevanjem drugih učencev ter zrastel v moža, ki ni

veliko govoril, tem več pa delal. Ž njim je zgubila mladina gorečega vzgojitelja, mnoga društva zvestega sotrudnika.

Odkar je izbruhnila vojska, ni le na realjki podučeval verouk, ampak tudi v slovenskih vspeorednicah nižje gimnazije. Vkljub mnogim opravilom nikaker ni zanemarjal duhovnih in molitvenih vaj. Pred Najsvetejšim v cerkvi je opravljal svoje molitve ter zajemal moči in milosti iz presv. Serca Jezusovega. Po tem Sercu se je vpodobilo tudi njegovo za dobra dela vneto serce.

Bil je skriti biser svojega stanu. Pokojni se je pa odlikoval tudi ko vzoren tretjerednik. V tretji red je vstopil 28. sept. 1905, ko je bil korni vikarij v Mariboru. Naročen na „Cvetje“, je ta list priporočal tudi v „Glasniku“ in je v „Glasnika“ rad sprejemal poročila odseka sv. Elizabete od mariborske skupščine in ravno tako vesela poročila o gibanju tretjega reda sploh. Prizadeval si je tudi druge pridobiti za tretji red.

Pokojni je bil mnogo let popoln abstinent. Njegovo trezno in redno življenje ga je deržalo po koncu, sicer bi — tako je sam zaterjeval — že davno podlegel bolezni, ki ga je zalezovala. Navidezno močen, je imel po naravi zelo slabotno serce in večkrat ga je napadel sklepni revmatizem. Dne 3. aprilja ga je zopet ta bolezen obiskala. Že čez pet dni je toliko okreval, da je upal kmalu vstati ter spet zahajati v šolo; ali tej bolezni se je nenadoma pridružilo serčno vnetje. Takoj je sam spoznal, da se mu bliža konec življenja. Previden sè sv. zakramenti, popolnoma vdan v voljo božjo, si je sam deržal mertvaško svečo ter 11. aprilja ob 3. uri zjutraj izročil svojo dušo Stvarniku.

Vmerl je v najlepši dobi življenja, 43 let star; ali dopolnilo se je na njem, kar pravi knjiga Modrosti (4, 9): „Življenje brez madeža je velika starost.“ — Bog daj njegovi duši večni mir in pokoj!

Dopisi.

Kratek opis tretjeredne skupščine v Brežicah.

Skupščina tretjega reda v Brežicah ni razsežna, ker so prav blizu trije samostani sv. Frančiška sè svojimi tretjerednimi skupščinami, namreč Kerško, Klanjec in Samobor. Brežiška skupščina se razteza čez najbližnje župnije na Štajerskem, Kranjskem in Hervaškem. Zdaj spadajo v brežiško tretjeredno skupščino sledeče župnije: na Štajerskem: Brežice, Artiče, Zdole, Sromlje, Pišece, Dobova, Kapele in spodnji del Bizeljskega; na Kranjskem: Velika Dolina, Čatež ter manjši del Sv. Križa in Cerklj; na Hervaškem: Marija Gorica in Berdovac.

Do zdaj je v brežiški skupščini z novinci vred vpisanih udov 2358. Od teh jih je pred leti mnogo prestopilo v Kerško, ko se je bila tam ustanovila tretjeredna skupščina; mnogo jih je vmerlo, precejšnje število je tudi izbrisanih. Zdaj šteje skupščina 1455 živih udov, koliker se je moglo dognati.

Ti udje se razdelijo na posamezne župnije po tem številu: Zdole 302, Čatež 176, Brežice 154, Artiče 146, Pišece 143, Cerklje 129, Dobova 74, Bizeljsko 70, Sromlje 64, Kapele 39, Sv. Križ 29, Velika Dolina 19, Marija Gorica 10, Berdovac 3.

Mnogo je pa še tretjerednikov, ki so sprejeti iz takih župnij, katere ne spadajo v brežiško skupščino, in iz daljnih tujih krajev, večinoma so to posli, ki so prišli v Brežice služiti. Takih pride na Videm 12, Rajhenburg 16, Pódsredo 12 in na razne tuje kraje 57.

K številu tretjerednikov domače brežiške župnije se še pripomni, da biva v tej župniji poleg domačinov tretjerednikov še 43 udov III. reda iz drugih župnij, 23 se jih je stalno tukaj naselilo, 20 pa samo začasno. Tako se nahaja zdaj v brežiški župniji 221 udov tretjega reda.

Brežiška tretjeredna skupščina ima samo eno pravo podružnico na Zdolah, katero ondotni vlč. gospod župnik, ki je sam vnet tretjerednik, skerbno vodi; vsak mesec ima nauk za tretji red, redno in v polnem številu deli vesoljno odvezo in papežev blagoslov. Vspéh njegovega delovanja za tretji red kaže nenavadno veliko število tretjerednikov zdoljske župnije. — V drugih župnijah niso potrebne tretjeredne podružnice, ker itak ni daleč v Brežice, pa tudi druge razmere niso za to.

Vsaka župnija, ki spada v brežiško skupščino, ima svoj odbor III. reda, v katerem so zastopani moški in ženske, primerno njih številu. Vsaki odbor ima poseben zapisnik udov tretjega reda svoje župnije, katerega voditelj skupščine vsako leto pregleda in

popravi. Prednjica vsakega župnijskega odbora se mora enkrat na mesec zglasiti pri voditelju tretjega reda v Brežicah; ako ona ne vtegne, mora poslati eno svojih pomočnic.

Denarne zadeve cele skupščine vrejuje ožji odbor, ki je sestavljen iz treh članov brežiškega župnijskega odbora. Za vboge in bolne tretjerednike skerbijo župnijski odbori, vsaki za svoje.

Redovnih shodov je v Brežicah 12 na leto, vsako zadnjo nedeljo v mesecu, noben se ne izpusti. Verhu tega je vsako leto še v eni ali drugi župniji v obsegu skupščine ali pravi tretjeredni nauk ali pa splošna pridiga o tretjem redu, pa samo tam, kjer pč. gospod župnik privoli ali želi.

Papežev blagoslov in vesoljna odveza se v Brežicah delita v polnem številu, kaker sv. cerkev dovoljuje. Vesoljna odveza se pa deli tudi v vseh župnijah razen v dveh, v eni se je pa začela opuščati na žalost in škodo mnogoštevilnih in dobrih tretjerednikov.

Sprejem in obluba sta v Brežicah vsako leto po dvakrat; sprejme se vsako leto okoli 90 oseb sè zdoljskimi vred. Pa tudi v drugih župnijah se tu pa tam priredita sprejem in obluba, vselej združeno z naukom za tretji red.

Življenje tretjerednikov brežiške skupščine je v obče hvalevredno, tretji red imajo za jako resno reč. Splošno pridno prihajajo k redovnim shodom v Brežice, vestno spolnjujejo redovne dolžnosti. Zelo marljivo se vdeležujejo redovnih milosti, odpustkov, vesoljne odveze, papeževega blagoslova, sv. maš in na tihem mnogo dobrega storijo. Jako radi prejemajo sv. zakramente, pogosto in tudi vsakidanje sveto obhajilo je pri njih močno vdomačeno.

Ta pohvala velja splošno, zakaj neketere izjeme se tudi tukaj najdejo kaker povsod, pa taki udč, ki ne spolnjujejo dolžnosti tretjega reda, se sami kaznujejo, ker zgubijo milosti tretjega reda, tu namreč velja pravilo: kedor ne spolnjuje dolžnosti, tudi milosti ne dobi. V naši skupščini je pa še ta navada: ako vmerje kak ud III. reda, o katerem se dobro ve, da ni spolnjeval redovnih dolžnosti, tedaj se njegova smert na shodu ne naznani in dotične predpisane molitve se ne opravijo zanj.

Po celi skupščini sta jako razširjena molitvenika „Pot v nebesa“ in „Popotni tovariš“, posebno priljubljen je prvi zaradi življenja sv. očeta Frančiška in zavolj lepe razlage vodila. Tudi zunanje znamenje ali znak tretjega reda, križ in roki, se že precej vidi v skupščini; tisti udje, ki ga še nimajo, si ga bodo sčasoma priskerbeli.

Brežiška skupščina ima tudi svojo knjižnico, v kateri se nahaja nad 150 knjig, večinoma nabožne vsebine. Mlajši udje si jih v zimskem času pridno izposojujejo. „Cvetja“ prihaja na skupščino 155, neketeri ga pa dobivajo po pošti na dom. Po številu ga odpade na vsako župnijo: Brežice 74, Čatež 22, Artiče 16,

Cerklje 11, Dobova 10, Sromlje 9, Pišece 7, Zdole 6, Velika Dolina 4, Kapele 2, Videm 2, Podsreda 1. — Župnijski odbori naj skerbijo, da se število naročnikov ne bo zmanjšalo, temuč še povečalo!

Skupščina ima tudi lepo bandero, ki se rabi pri procesiji, napravila ga je pred leti gospodična Marija Sattner v Ljubljani.

V brežiški skupščini III. reda je precejšnje število moških udov, od katerih se jih veliko odlikuje v pobožnosti, mnogo jih je zdaj v vojski. Iz te tretjeredne skupščine je izešlo tudi mnogo samostanskih sester, njim je ohranjen časten spomin v redovnem zapisniku.

Pred vojno je iz brežiškega okraja zelo veliko tretjerednic služilo v Terstu, zato je imela skupščina tudi v Terstu 2 tretjeredni zaupnici za nadzorstvo ondotnih tretjerednic iz domačega kraja. Veleč. gospod kaplan Gustin, voditelj nadvse koristne terzaške Marijine družbe, je prevzel tudi vodstvo slovenskih tretjerednic v Terstu; v Marijinem domu imajo svoje zbirališče in tretjeredne pobožnosti. Na to opozarjamo vse slovenske tretjerednice, ki grejo v Terst služiti, zglasijo naj se pri vodstvu tretjega reda v Marijinem domu!

V Terstu so se pred vojno na tihem veršile priprave za ustanovitev samostojne slovenske skupščine tretjega reda, sestavljal se je zapisnik tam bivajočih tretjerednikov, oglašilo se je mnogo oseb za sprejem, vojna je pa vse vstavila. Naj bi se to po končani vojski izpeljalo!

Naj še omenim, da je obiskovanje pobožnosti III. reda v Brežicah za časa vojne jako ovirano, velik del skupščine je namreč na Kranjskem, prehod čez Savo je pa iz vojnih ozirav zabranjen.

Toliko o stanju skupščine III. reda sv. Frančiška v Brežicah. Notranje duhovno življenje je seve samo Bogu znano, ali tudi zunanji splošni opisi naj bodo vsem voditeljem in udom v spodbudo; vse člane naše skupščine pa prosim, naj večkrat preberejo vspored tretjerednih pobožnosti v Brežicah, ki je objavljen v 3. št. letošnjega „Cvetja“, in naj se ga zvesto deržijo! Bog blagoslovi gorečnost in vse v dobrem vterdi! „Kedor pa bo stanoviten do konca, bo zveličan.“ (Mat. 24, 13). P. B. J.

Černomelj. Od 23. do 26. marcija so bile duhovne vaje za tretji red v Černomlju, združene z vojno pobožnostjo. Govori, ki jih je imel p. vizitator iz Novega mesta, so bili prav dobro obiskani, zlasti na praznik Marijinega Oznanjenja in v nedeljo. Genljiv je bil sprejem, 87 novih udov je pristopilo. Mej njimi smo opazili tudi obče spoštovano zgledno g. učiteljico J. Primožič

iz Černomlja. Čast ji bodi! Bog daj, da bi jo posnemalo veliko gospodov učiteljev in gospâ učiteljic! — Pričakovati smemo, da se bo ravno po mlajšem naraščaju skupščina černomeljska dvignila ter začela uživati v župniji ono dobro ime, ki ga se vso pravico zasluži III. red sv. Frančiška!

(Zarad pomanjkanja prostora ta dva dopisa nista že zadnjič prišla na versto. — Vred.),

Razgled po serafinskem svetu.

Čast, komer čast! Ta se našemu junaškemu P. Frančišku, ki že počiva na svoji dragi sv. Gori, tudi brezpogojno priznava. Mej drugimi naj omenim le dvoje priznanj! Visoko terzaško c. kr. namestništvo se, kaker beremo v listu „L' eco del Litorale“ št. 166, v toplih besedah spominja vmerlega oziroma padlega frančiškana-junaka. Enako goriško-gradiščanski deželjni odbor, ki je v svojem dopisu z dne 21. malega travna preč. p. provincijalju izrazil svoje odkrito sožalje nad zgubo tega odličnega redovnika. Mi, ki to sè zadoščenjem jemljemo na znanje, se tolažimo s tem, da se bo dragi rajnik tam gori še vspešniše potegoval za sv. Goro kaker se je tu na zemlji. Zgodi se!

Frančiškan — žrtev svojega poklica. V tiroljskih hribih je snežen plaz zasul vlč. p. Emerana Martin, uda tiroljske frančiškanske provincije in začasnega vojnega kurata. — P. Emeran je preživel ves čas vojske na bojnem polju in duhovno krepčal vojake v Serbiji, Bukovini in zadnji čas na italijanskem bojišču. Bil je tudi odlikovan z duhovniškim križcem drugega razreda. Ali ravno njegova vnema za zveličanje duš mu je skopala pre-rani grob. Dne 5. marcija se je namreč v bližini njegovega bivališča vtergal snežen plaz in na svojem potu zasul in zagrebel precejšnje število njemu v varstvo izročeni vojakov. Da bi jih tolažil tudi v zadnjih njihovih trenutkih, je pohitel v spremstvu več vojakov in častnikov, ki so tudi hoteli telesno pomagati svojim nesrečnim tovarišem, na kraj nesreče. Toda ko so tja dospeli, se v višavi odterga še drugi plaz in zasuje tudi ta oddelek, ki je hotel rešiti. — Truplo vlč. p. Emerana so prepeljali v Inmost in ga pokopali z drugimi častniki vred na tamošnjem vojaškem pokopališču. — Slava padlemu sobratu — junaku!

O Korduli Peregrini, znani nemški nabožni pesnici, so naši bravci morebiti že kaj slišali ali brali. Saj so se je o priliki njene smerti (6. sečana 1916.) tudi neketeri slovenski časopisi na kratko spomnili. Ta velika žena je pa tudi v resnici vredna, da ne zgine iz spomina zemljanov, temuč da jo koliker mogoče spoznajo vsi,

ki hrepene po vzorih kerščanskega življenja. Zgodba njenega boja in trpljenja, preden je dosegla milost, postati otrok edino prave Cerkve, — bila je rojena luteranka — se bere ko zgodba junaške mučenice iz prvih časov kerščanstva. Ker je bila tudi vneta tretjerednica, bo gotovo veselilo naše čislane brave, ako bomo v prihodnjem zvezku o tej blagi duši malo obširneje spregovorili.

Nemški frančiškani v vojski. Kako globoko je vojska stegnila svojo kruto roko v frančiškanske samostane na Nemškem, naj pokaže sledeči primer. Saška provincija je štela pred vojsko 686 udov. Do meseca avgusta 1915 jih je dala k vojakom 435. Med temi je bilo 37 vojnih kuratov na bojišču in po lazaretih, 198 strežnikov po bolnišnicah, 176 jih je pa odrinilo pod orožje (kleriki in bratje lajiki). Do istega časa jih je padlo 15, štirje so vmerli vsled bolezni, ranjenih je bilo 31, drugače jih je obolelo 41. Pogreša se jih 8, ti so morebiti vjeti. Šest samostanov so spremenili v bolnišnice in sprejeli vanje 864 ranjencev. En samostan je postal tabor jetnikov in vzel pod streho 100 vjetih častnikov. Trije patri so prevzeli pastirovanje v 32 jetniških taborih. Neki pater je zbral 45.000 mark za uboge Poljake. Čisti dobiček svojega časopisa „Antoniusbote“ so obernili v vojne namene. S pomočjo III. reda so poslali na bojno polje čez 70.000 knjig in časopisov, pa tudi drugih daril. Poleg tega so v pričetku vojske posamezni samostani sprejemali pod streho begunce in tudi vojake, ki so odhajali mimo na fronto. Za vse to pričakujejo požertvovalni menihi seveda v prvi versti plačilo pri Bogu, vendar nas pa veseli, ko beremo, da je njihovo junaštvo že tu doseglo zasluženo priznanje. 24 patrov in 34 bratov je namreč dobilo višje ali nižje vojaško odlikovanje. Bog daj kmalu zaželjeni mir, da si bo mogla ta velika požertvovalnost poiskati drugega še zveličavnejšega dela.

Tretji red v Združenih državah Severne Amerike šteje, kaker poroča támošnji tretjeredniški list „Franciscan Harald“ nad 50.000 udov. Frančiškanom pripada 33.718 udov v 150 skupščinah, ostale člane vodijo kapucini in minoriti. Število tako močne armade Kristusove se je tako zelo namnožilo posebno v zadnjih desetih letih. Mej udi vlada zlasti razumevanje in zmisel za organizirano skupno delovanje, potemtakem je opravičeno upanje, da bo njih delavnost na verskem polju in v službi kerščanske dobrodelnosti mogočno vplivala na vse javno življenje Združenih držav. — Slovenci, tretjeredniki, posnemajte oddaljene svoje sobrate!

Judje kličejo papeža na pomoč. Mej tem, ko se dobe piškavi katoličani, ki s papeževim obnašanjem v tej vojski niso zadovoljni, mnogi drugoverci odkrito priznavajo, da se jim poglavar sv. katoliške cerkve še nikoli ni pokazal v tako lepi luči kaker zdaj. Še celo tako nezaupljivi judje so dobili zaupanje do njega. S. Mason, vrednik nekega ameriškega judovskega lista, se je obernil do kardinalja Gasparija, državnega tajnika sv. očeta, s

prošnje, da bi se papež pri svojem mirovnem delovanju še za njih pravice zavzel.

V Bolgariji se žari. Zadnje čase so prihajala z Bolgarskega sama vesela poročila. Car Ferdinand, ki je bil od l. 1888. izobčen iz katoliške cerkve, ker je dal na pritisek Rusije svojega sina prestolonaslednika Borisa razkoljniško prekerstiti, se je zopet spravil z Rimom. Na velikonočni pondeljek preteklega leta je v škofijski cerkvi v Filipopolju obdan od svojih otrok Cirila, Nade in Evdoksije ves srečen zopet sprejel sv. obhajilo iz rok škofa Pejeva. Odtlej to pogostokrat stori. Ko je potegnil meč za našo pravično stvar, je princ Boris pred odhodom na bojišče v gerško-katoliški cerkvi dal javno blagosloviti orožje. Nova škofijska cerkev v Zofiji, ki bi imela biti posvečena nekemu „svetniku“ razkoljne cerkve, je bila posvečena našima aposteljnomu Cirilu in Metodu. Duhovnikov ne silijo prelivati kervi na bojnih poljanah, kaker to dela Francija in Italija. Posebno pa nas mora veseliti to, da je bil car Ferdinand ob priliki svojega obiska na Dunaju ponovno pri papeževem poslaniku, s katerim se je dolgo razgovarjal. Po sporočilu katoliških časopisov gre za zблиžanje Bolgarske z Rimom, za enkrat se bo sklenil konkordat t. j. pogodba, ki bo določila in priznala pravice sv. katoliške cerkve na Bolgarskem. Bog daj, da bi se trezni in delavni Bolgari v primernem času združili z Rimom in tako zedinili z veseljno sv. cerkvijo!

Kitajska hvaležnost. Neka kitajska Konfucijeva družba, imenovana po starem kitajskem modrišanu Konfuciju, je izdala oklic, v katerem se zavzema za to, naj bi se odstavljeni cesar postavil za papeža kitajske narodne vere konfucijanizma. Kaker ima Evropa, tako pravijo, enega duhovnega verhovnega poglavarja in kaker pod njegovim vodstvom širijo Evropejci Kristusov nauk po Kitajskem, tako moramo mi konfucijanizem po Evropi razširiti. In najboljše sredstvo v dosego tega namena bo, če bomo vpokojenega cesarja imenovali in postavili za papeža konfucijanizma. — Kajne, mi jih radi oprostimo te hvaležnosti!

Knežja dvojica vstopila v tretji red. Lansko leto 23. vinotoka je videla kapucinska cerkev v Aljbanu pri Rimu redek prizor. Bavarski knez Ludovik se soprogo kneginjo Marijo jo je obiskal. In kar je posebnega je to, da sta se ob tej priliki oba dala sprejeti v tretji red. Pa naj še kedo reče, da je tretji red samo za stare priproste ženice!

Vmerl je v Rimu menda edini škof nemške narodnosti v Italiji Bernard Döbbing, frančiškan. Ko mlad klerik je moral za časa kulturnega boja v pregnanstvo, v Ameriko. Po končanih študijah je bil ondi nekaj let profesor, dokler ni bil l. 1881 zopet poslan v Evropo. Nekaj časa je opravljal razne službe po Nemčiji, Belgiji in Italiji. Nato mu je postala Italija druga domovina. Ko vodja našega kolegija sv. Izidorja v Rimu je vsled svoje vsestranske delavnosti obernel pozornost Vatikana na-se. Poverili so

mu razne častne in odgovorne službe, ki jih je s toliko spretnostjo opravljal, da ga je Leon XIII. hotel imeti ko škofa blizu sebe. Postavil ga je na čelo škofiji Nepi-Sutri blizu Rima. Dasi je bil vzor pastirja izročene mu črede, za katero je tudi z nemškim denarjem veliko storil, so mu gotovi prenapeti narodni hujskači vender le povzročili marisketero britko uro. Ob izbruhu vojske z nami mu ni bilo več obstati. Papež mu je bil ponudil mesto v Vatikanu, pa je šel rajši k svojim redovnim bratom v samostan. Dal jim je napraviti nekake katacombe, da bi po smerti skupaj počivali. Pervi, ki so ga v nje položili, je bil menda on. Naj v miru počiva v nehvaležni zemlji!

Zakaj duhovnikov ne kličejo?! Tako se denes mnogi bolj nevošljivo ko začudeno vprašujejo. Najkrajši odgovor za take je prav za prav ta: ker jih postava izuzema. Zakaj jih pa ta izuzema? Zato, ker vlada, oziroma vladar, ki ni samo po imenu, temuč tudi po sercu katoliški, dobro ve, da katoliški duhovnik, ki je po svojem poklicu drugi Kristus, ni zato na svetu, da bi rane sekal, temuč, da bi jih obvezoval in zdravil. „Dobro, pa naj bodo uverščeni mej sanitejce!“ Svobodno! Samo naj se prej dobe namestniki, ki bodo obvezovali in zdravili še bolj pekoče dušne rane, ki v tolikem številu zevajo doma. Naj se zdaj pokažejo tisti, ki so se prej tako širokoustili, da se brez „farja“ lahko živi in vmira, in naj prevzamejo to samaritansko službo! Ali zdaj jih ni nikjer, kaker murni so se poskrili. Že vedo, zakaj.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine mariborske:

Maribor: pč. g. Ivan Markošek, c. kr. profesor veronauka na realjki, † 11. aprila t. l.; č. s. m. Evlalija Bermež, šolska sestra, † v Kamnici 30. aprila; č. s. m. Klara roj. Antonija Pušnik, šolska sestra iz III. r. sv. Fr., † 9. majnika; Marija Schedenik, Ema Rebenklauber, Franc Kodela, Jera Ceh, Marija Neumann, Rozalija Walter; Središče: pč. gosp. Andrej Keček, župnik v pokoju, † 11. aprila; Sv. Ilj v Slov. Goricah: Marija Weber; Ruše: Marija Kupčič; Slivnica: Helena Holzer; Sv. Trojica v Halozah: Marija Rozman; Lipnica: Terezija Gradišnik; Jarenina: Apolonija Kumer.

2) skupščine celjske:

Celje: Jurij Korošec, Vincenc (Jožef) Ocvirk, Jožefa (Angelja) Gollavšek, Marija (Alojzija) Jurhar; Konjice: Liza (Roza) Valant (47 let v redu), Terezija (Franč.) Černec (49 let v redu), Neža (Jozefa) Kotnik, Helena (Elizabeta) Muc (51 let v redu); Vojnik: Liza (Anton.) Jošt, Jozefa (Marj. Kort.) Krajnc, Polona (Marija) Stepišnik; Št. Janž na Peči: Liza

(Marija) Lešnik, Apolonija (Delifina) Strahovnik, Agata (Katarina) Duška; Šmarje: Hijeronim Andrenšek, Franc (Jožef) Čakš, Miha (Jakob) Čakš; Nova cerkev: Antonija (Marija) Mlakar, Neža (Franč.) Pader, Antonija (Marj. Kort.) Dukar; Št. Jurij ob j. ž.: Helena (Alojzija) Leskovšek, Liza (Ana) Tofant, Neža Šolar.

3) skupščine svetogorske:

Gergar pri Gorici: Jožef Selič, Andrej Filipič, Jožef Kušljad, Frančišek Bitežnik, Štefan Černe, Katarina Černe, Antonija Trnovec, Katarina Miljavec in Ant. Trnovec (vmrli v gergarski občini od lanskega leta naprej.)

4) skupščine ljubljanske:

Jera Rihar, Marija Pomlade, Alojzija Medved, Antonija pl. Wurzbach, Genovefa Skutnik, Neža Ažman, Marija Bramor, Lavrencij Bizjak iz Polh. gradca, Elizabeta Doberlet, Neža Pavlin, Marija Pavlič iz Cerkelj.

5) skupščine novomeške:

Novomesto: Julijana Udovčič; Št. Peter: Mar. Kopačin; Šmihel: Marija Marc; Mirna peč: Marija Bognavec.

6) skupščine kamniške:

Kamnik: Marija (Alojzija) Levičnik, Marija (Neža) Miloti; Mengeš: Frančišek (Jožef) Kurent (padel v vojski); Zg. Tuhinj; Frančiška (Terezija) Hribar (nad 15 let v III. redu).

II. pokojni udje **armade sv. Križa**:

Anton, Ana in Neža Anžur, Frančiška Zavaru, Frančiška Gorše, Franč. Kamnar, Tone Mojškerc, Frančiška in Marija Pečar, Ivana Peterca, Franč. Bončar, Frančiška Černe, Roza Fartnik, Marjeta Anžur, Marija Kržin, Marija Porenta: vsi ti iz skupine v Vevčah; Ivana Žohar iz Studenic, Marijana Pavlič iz Ljubljane. Priporočajo se udom armade Sv. Križa v molitev!

Dalje se priporočajo v molitev J. C. v čast sv. Antonu Pad., sv. Frančišku in Materi božji, da bi bil na njih priprošnje vslišan v neki osebni zadevi. A. P. za stanovitnost. A. P. v Š. priporoča bolnega očeta in bolno mater, da bi jim Bog dal milost vse voljno prenašati in za polajšanje. Dalje tri družine v dober namen in brate vojake; nadalje se priporoča oseba, da bi mogla križe in težave vdano v voljo božjo prenašati in za stanovitnost, da bi dosegla zveličanje. Neki duhovnik, da bi zadobil po priprošnji prebl. Device Marije zdravje oči. Neki duhovnik priporoča v molitev svoja dva brata, da bi se zdrava na duši in telesu vernila z bojišča. Neka tretje-rredniška družina se priporoča, da bi jo ljubi Bog obvaroval vsega hudega na duši in telesu. M. P., tretjerednica iz Stare Loke se priporoča, da bi bila vslišana v svojih zadevah.

Zahvala za vslišano molitev.

Že dolgo časa dolgujem objaviti zahvalo Presv. Sercu Jezusovemu, Mariji, bl. lurški Devici, sv. Jožefu ter sv. Antonu, ker sem bila vslišana v neki zadevi. M. R.

Izrekam obljubljeni zahvalo na čast Mariji Pomoč. in sv. Antonu za večkratno odvernitev nesreče pri živini in še za razne druge vslišane prošnje. A. P.

Naznanjam obljubljeni zahvalo za vgodno rešitev v sodn. zadevi. J. C.

Š. M., tretjerednica se zahvaljuje svetogorski Materi božji za ozdravljenje nalezljive kožne bolezni. — Obljubljeni zahvala presv. Sercu Jezusovemu in preč. Sercu Marijinemu ter sv. Antonu Padov., da se je neka tožba srečno zveršila.

Naznanjam obljubljeni zahvalo presv. Sercu Jezusovemu in preč. Sercu Marijinemu, sv. Jožefu in sv. Frančišku, da se je en mož, kateri je bil več

let svoje kerščanske dolžnosti opustil, v bolezní spreobernil, spovedal in vdan v voljo božjo sprejel sv. zakramente za vmirajoče in mirno izdihnil svojo dušo.

U. B., tretjerednica se je v stanovanjski zadevi priporočila svetogorski Materi božji in je sklenila objaviti zahvalo v »Cvetju«, če bo vslíšana. Bila je vslíšana, zato se tu javno zahvali Materi božji za skazano dobroto.

Darovi.

Armada sv. Križa. — Miloščina udov (armade sv. Križa) za Sv. Deželo v aprilju: Marija Motnikar, Toplice pri Zagorju: 2 kroni 89 v.; Marija Grebenc, Velike Lašče: 13 kron; Ana Božič, Ljubljana: 6 kron; Neža Žurman, Ljubljana: 136 kron; Župni urad Štanga: 60 kron; Helena Šajn, Knežak: 17 kron; Marjeta Florjan, Vransko: 3 krone; Marija Vesel, Šmarata: 10 kron 40 vin.; neimenovana: 20 kron; Marija Primc, Ljubljana: 12 kron 30 vin.; Cecilija Anžur, Vevče: 8 kron; Elizabeta Pavman, Stergojnice: 21 kron 40 vin.; Jakob Štrekelj, Kostanjevica: 28 kron 50 vin.; Elizabeta Brumec, Studenice: 21 kron 50 vin.; posamezni: 7 kron 30 v. — Došlo v Kamnik: neimenovan: 40 kron; Jerica Švigelj in Marija Gabriel, Borovnica: 10 kron; Župni urad Šmarje pri Kopru, Istra: 6 kron; Neža Male v Cahorčah, p. Svetna vas, Koroško: 5 kron; Marija Skala in Terezija Fuchs, Semič, vsaka po 2 kroni, skupaj: 4 krone.

Za kitajski misijon je došlo k nam v Kamnik nadalje: neimenovan, Šoštanj: 10 kron; Marija Avsec, tretjerednica iz brežiške okolice, je darovala za odkup kitajske deklíce z imenom Marija: 20 kron; Terezija Borovinšek, tretjerednica iz brežiške okolice: 4 krone; Neža Male, Cahorče, Koroško, za odkup dečka, ki naj se imenuje Jožef in za odkup deklíce, ki naj se imenuje Marija: 45 kron; Marija Gradišar, Dunaj: 3 krone; neimenovan iz župnije sv. Frančiška v Zgornji Savinjski dolini za odkup kitajske deklíce, ki naj se imenuje Neža: 20 kron ter za odkup kitajske deklíce z imenom Marija: 20 kron.

Za afrikanske misijone (došlo v Kamnik): neimenovan iz župnije sv. Frančiška v Zg. Sav. dolini: 5 kron.

Za kruh sv. Antona (došlo v Kamnik): darovala Marija Jarc, župnija sv. Gotard pri Trojani: 30 kron.

Na dober namen (došlo v Kamnik): Terezija Fuchs, Semič: 6 kron.

Tretjerednikom goriške skupščine na Kostanjevici!

Ker nas je vojska raztergala in razkropila na vse strani, zato bi bilo želeti, da bi se vsaj po pismenih poročilih nekako združili. Zlasti prednjice in odbornice naj bi se od časa do časa oglasile ter poročale, koliker je v teh razmerah mogoče, o stanju III. reda po njihovih krajih. Vsa poročila je pošiljati na naslov:

P. Vincencij Kunstelj, Kamnik (Kranjsko)
frančiškanski samostan.

Nihil obstat. P. Constantinus Luser. — Nihil obstat. P. Guido Rant, dr. theol. Imprimatur. P. Angelus Mlejnik, Min. Prov. — Vredil P. Evstahij Berlec.